

Justitsministeriet
Proces- og Insolvensretskontoret

Sendt til: jm@jm.dk og afcl@jm.dk

Ang. sagsnr. 2022-02214

26. september 2025

Høringssvar over konkurslovens regler om forebyggende rekonstruktion m.v.

Danske Advokater takker for muligheden for i henhold til brev af 15. august 2025 at afgive høringssvar. Høringssvaret er udarbejdet i samarbejde med Danske Advokaters fagudvalg for insolvensret samt foreningen Danske Insolvensadvokater.

Overordnede bemærkninger

Danske Advokater og Danske Insolvensadvokater støtter generelt reglerne om såvel rekonstruktionsbehandling som forebyggende rekonstruktion, og det er på baggrund af meldinger fra vores medlemmer opfattelsen, at reglerne bliver benyttet i ikke uvæsentligt omfang.

Den oprindelige målsætning med indførelse af reglerne først om rekonstruktionsbehandling og siden reglerne om forebyggende rekonstruktion var, at flere virksomheder blev reddet fra at gå konkurs.

Vores bemærkninger og forslag nedenfor er således motiveret af, hvad der skal til, hvis udbredelse af reglerne skal ske i et omfang, der kan indfri målsætningen om færre konkurser og flere virksomhedsredninger.

Vi opfordrer derfor til, at der sker en regeltilpasning på de punkter, der er fremhævet nedenfor, således at den oprindelige målsætning kan nås, og vores medlemmer i praksis får bedre og håndterbare regler.

Danske Advokater og Danske Insolvensadvokater opfordrer desuden til, at når der ved førstkommende lejligheder er anledning til en tilpasning af konkurslovens bestemmelser – blandt andet som følge af igangværende direktivtilpasning – da at få inddraget, hvorledes der etableres grundlag for en rimelig, men også let brugbar løsning til opnåelse af finansiering og sikkerhed herfor for den drift, der finder sted efter såvel indledning af forebyggende rekonstruktion og rekonstruktionsbehandling. Danske Insolvensadvokater bidrager meget gerne med arbejdet hertil. Danske Insolvensadvokater er opmærksomme på, at reglerne omkring virksomhedspant i rekonstruktion ikke er en del af loven, hvormed forebyggende rekonstruktion blev indført, men vi finder alligevel at bemærkninger om virksomhedspantets frysning har relevans ift. en revision af loven og derfor at ministeriet med fordel kan gøres bekendt dermed.

Uddybende bemærkninger

Forebyggende rekonstruktion

Etablering af massekrav uden hensyn til fristdag

Vores forslag er, at reglerne tilpasses, således at § 94-krav også kunne etableres ved forebyggende rekonstruktion uden fyldestgørelsesforbud.

Dette er begrundet i, at man som rekonstruktør udpeget under en forebyggende rekonstruktion efter de nu gældende regler skal godkende væsentlige dispositioner.

Men, som reglerne er udformet i dag, vil der, hvis der ikke er anmodet om fyldestgørelsesforbud, så der ikke er etableret fristdag ved anmeldelse af forebyggende rekonstruktion, så vil gæld godkendt af rekonstruktør ikke blive § 94-krav i efterfølgende konkurs, jf. ordlyden af konkurslovens § 94, stk. 1, nr. 2.- gæld etableret efter fristdagen med rekonstruktørens samtykke.

Men for i videst mulige omfang at sikre, at der ikke genereres gæld, der ikke har udsigt til dividende, bør § 94 nr. 2 ikke have begrænsningen med ”efter fristdagen”.

Formuleringen i § 94, stk. 1, nr. 1, ”rimelige omkostninger til rekonstruktion”, er efter vores opfattelse ikke i sig selv tilstrækkelig til også at omfatte gæld, der er godkendt af rekonstruktøren under en forebyggende rekonstruktion uden fyldestgørelsesforbud.

I tilknytning hertil er tilsvarende problemstilling, som gør sig gældende under såvel forebyggende rekonstruktion som rekonstruktionsbehandling:

- Lønmodtagerkrav fra før rekonstruktionens indledning.
- Løn fra før fristdagen er som udgangspunkt §95-krav. Men der kan optages lån i Lønmodtagernes Garantifond til betaling af nettolønnen for fortsættende medarbejdere – en løn som ofte alligevel vil være dækket af Lønmodtagernes Garantifond.

Det er dog skattestyrelsens opfattelse, at den dertilhørende A-skat mv. af denne løn, der periodiseringsmæssigt hører til forud for fristdagen også skal betales som §94-krav, hvilket forfordeler Skat og er unødigt (og ofte umuligt at opfylde) likviditetskrævende i rekonstruktioner, der i sagens natur mangler likviditet.

Det er således vores forslag, at A-skat skal følge bestemmelsen i § 2a stk. 2 i Lov om Lønmodtagernes Garantifond, som har følgende ordlyd:

*”Fonden kan endvidere med rekonstruktørens samtykke via arbejdsgiveren udbetale op til 1 måneds løn m.v., der forfaldt inden rekonstruktionsbehandlingen, til sådanne lønmodtagere. § 2, stk. 1, finder tilsvarende anvendelse. Krav mod arbejdsgiveren vedrørende udbetaling af løn m.v. efter 2. pkt. omfattes uanset rekonstruktørens samtykke til udbetalingen **ikke** af konkurslovens § 94.”*

Vores anbefaling er, at der sker en justering i kildeskatteloven, så A-skat af løn fra før rekonstruktionens indledning fortsat er § 95-krav og ikke § 94-krav.

Øget orientering

Vores forslag er endvidere, at der sker en regelpasning, således at sker tidligere kreditororientering.

Dette er begrundet i følgende:

Når der ikke er anmodet om fyldestgørelsesforbud, skal der efter gældende regler ikke være ”planmøde” i forebyggende rekonstruktion, jf. konkurslovens § 9c modsætningsvis.

Hvis det er en hurtig forebyggende rekonstruktion (hurtigere end 3 måneder), så bliver første besked til kreditorerne, når der fremsættes rekonstruktionsforslag, jf. konkurslovens § 9 f. Her er fristen for udsendelse af materialet til kreditorerne 5 hverdage før ”forslagsmødet”. I mellemtiden vil Skifteretten imidlertid have indkaldt til mødet, da det skal ske med 14 dages varsel. Så man er næsten nødt til at sende en orientering til kreditorerne samtidig. Kreditorerne kan, oplever vi, godt blive noget forvirrede, når indkaldelsen kommer i Erhvervsstyrelsen og Statstidende, hvis der ikke samtidig kommer en orientering om indledning.

Så hvis forslagsmødet holdes inden 3 måneder efter anmeldelse, burde man der orientere kreditorer.

Rekonstruktionsbehandling

”Elevatormodellen”

Af konkurslovens § 10 a stk. 8 fremgår i sin nuværende tekst:

”Er skyldneren et aktieselskab eller anpartsselskab, kan det bestemmes i tvangsakkorden, at selskabskapitalen nedsættes til 0 kr. og samtidig forhøjes med ny selskabskapital, der skal opfylde kravene i selskabsloven. Det skal fremgå af tvangsakkorden, hvem der tegner den nye selskabskapital. Indbetaling af den nye selskabskapital skal ske kontant. Reglerne i 1.-3. pkt. finder alene anvendelse, hvis skyldneren er insolvent og det må antages, at en konkursbehandling ikke vil give fuld dækning til samtlige fordringshavere.”

Reglen, der i praksis betegnes som ”elevatormodellen”, og som allerede har givet anledning til retlige prøvelser, er som vi læser og støtter det et velkomment tiltag, således at der i videst mulige omfang kan bygges bro mellem reglerne konkursloven og regler i selskabsloven. Broen er tænkt til, at det ikke skal være et kapitalselskabs eksisterende ejere, der skal blokere for et kapitalselskabs rekonstruktion, hvis ejernes kapitalandele ikke står til at få dækning (negativ egenkapital).

Selskabsretten – både den skrevne og teorien – inddrager imidlertid ikke blot ejernes kapitalandele men også øvrige rettigheder omfattet af det konkrete selskabs vedtægter men også af den udfyldende selskabsret.

Udfordringer med ejerinteresserne opstår, når vi ser eksempler på, at elevatormodellen anvendes til løsning af ejerkonflikter og ikke konflikter foranlediget af insolvens og tabt egenkapital.

Elevatormodellen er en vigtig og på mange måder praktisk måde til gennemførelse af rekonstruktion, hvor man forstyrrer virksomheden mindst muligt ved netop ikke at flytte den ud af selskabsskallen med de udfordringer, der følger heraf ved at skulle bruge tid og kræfter på at få overført aftaler til nyt CVR-nr. som ved aktivoverdragelse.

Og det giver også betydelig mening at bevare værdien af skatteaktivet med mulighed for fremførsel af underskud og derved forbedre virksomhedens fremadrettede økonomi.

Men der bør – anbefaler vi – ske en lidt bedre sikring af, at ejerrettigheder for kapitalejerne ikke kan bringes unødigt under pres. Herunder bør det sikres at kapitalejerne både orienteres og sikres indflydelse på processen i passende omfang. Dette kan efter vores opfattelse ske med følgende:

1. Ved kreditorbegæringer om rekonstruktion bør man sikre, at hele bestyrelsen er orienteret.
2. Kapitalejere bør orienteres om indledning – bør fremgå udtrykkeligt af bestemmelsen, ligesom det bør indskrives at rekonstruktionsplanen også skal udsendes til ejerne.
3. Man bør kræve hele ledelsens samtykke til indledning af rekonstruktion, hvis det er en kreditorbegæring, helt svarende til det kræves at en begæring om rekonstruktion er underskrevet af hele bestyrelsen.
4. Der bør være en form for proces beskrevet om, hvordan man skal håndtere det, hvis der er flere rekonstruktionsforslag, der alle/begge er gennemførlige.
5. Ejerne bør have stemmeret til plan og forslag, hvis det reelt er dem der berøres (100% dækning til § 97-krav), eller der kun er marginal berøring for § 97-krav.
6. Fortegningsret bør ikke tilsidesættes i højere grad end det er nødvendigt og ikke i længere tid end nødvendigt, jf. selskabsdirektiv art. 72 og insolvensdirektiv art. 32. Som det er nu er fortegningsretten helt tilsidesat, hvis selskabet er insolvent – uanset om en ejer ønsker at medvirke til at tegne aktier i en elevatormodel eller ej.

F.eks. lav en to-trinsmodel, hvor fortegningsretten i første omgang respekteres, og hvis det ikke hermed er muligt at rekonstruere (eller evt. det rekonstruktionsforslag stiller kreditorerne ringere end på anden vis), så er det berettiget og velbegrundet at tilsidesætte fortegningsretten.

Den danske implementering af rekonstruktions- og insolvensdirektivet bygger på det udgangspunkt, at en kapitalejers rettigheder kan fjernes, hvis selskabet er insolvent, jf. KL § 10 a, stk. 8, sidste punktum forudsætningsvis. At en ejerandel i et selskab udgør et aktiv, selv hvis selskabskapitalen er tabt, anerkendes imidlertid af Højesteret i UfR 1997.775 H, hvor Højesteret slog fast, at der kunne foretages udlæg i en række kommanditanparter, selv om de på tidspunktet for udlægget havde en negativ værdi. Forholdet er ganske sammenligneligt med en rekonstruktionssituation, hvor ledelsen har erkendt insolvens, hvorfor aktierne/anparterne på det foreliggende grundlag skønnes at være 0 kr. værd, hvorimod en gennemført rekonstruktion med elevatormodel kan få værdien af aktierne til at stige i allernærmeste fremtid.

Det er netop pga. dette faktum, at selskabsdirektivets artikel 72 (selskabslovens § 162) i rekonstruktion kun kan tilsidesættes i det omfang og i den periode, der er nødvendig. Det er i øvrigt anført i Karnovs note 57 til lov nr. 896 af 21. juni 2022, hvor KL § 10 a, stk. 8 blev indført, at ”En ændring af selskabskapitalen som led i en tvangsakkord kan således kun ske, når den eksisterende selskabskapital må anses for værdiløs. Det er afgørende, at ændringen kun kan ske under disse betingelser, idet der i modsat fald ville kunne forekomme tilfælde, hvor ændringen af selskabskapital vil kunne anses for et indgreb i de eksisterende kapitalejeres grundlovsbeskyttede ejendomsret. Det er ikke givet, at der kan sættes lighedstegn imellem, at en virksomhed kan anses som insolvent og at dens kapitalandele er værdiløse.

Hvis man tilsidesætter fortegningsretten, har vi i praksis set eksempler på, at Skifteretterne og elevatormodellen misbruges til at løse ejerkonflikter, som parterne kunne og burde have løst ved de civile domstole, men som er nemmere at løse i en indenretlig rekonstruktion, fordi rekonstruktionsreglerne kan anvendes som et billigt redskab til at løse konflikter uden at skulle stævne efter regler mv. i selskabsloven. Dette er særligt relevant, når der i rekonstruktioner er 100% dækning til alle kreditorer, og hvor rekonstruktionen umiddelbart kunne have karakter af en ”maskeret overtagelse”, som ikke hører hjemme i rekonstruktionsinstituttet.

7. Man kan overveje, om særligt anvendelse af netop § 10 a, stk. 8, bør "begrundes detaljeret" over for både Skifteretten og kreditormødet, når både rekonstruktionsplan og rekonstruktionsforslag præsenteres i Skifteretten med henblik på at undgå retsmisbrug af regelsættet. Skifterettens adgang til at tilsidesætte kreditorernes godkendelse af et rekonstruktionsforslag bør indeholde en generalklausul, så skifteretten kan tilsidesætte rekonstruktionsforslag, som strider mod ejerrettigheder også.
8. Det bør overvejes i regelsættet, om man kan tage et vist hensyn til kapitalejeres rettigheder i rekonstruktioner. Der bør nemlig foreligge særdeles gode grunde, hvis kapitalejere i et kapitalselskab skal fratages deres rettigheder efter selskabsloven, som tilfældet er med det nuværende regelsæt. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har fx tidligere i 2002 slået fast, at en aktie er en ejendom, der nyder beskyttelse iht. EMRK Tillægsprotokol 1, artikel 1 (Sovtransauto mod Ukraine, præmis 91). Problemet med det nuværende regelsæt er, at kapitalejerenes ejendomsret ikke nyder nogen beskyttelse eller rettigheder overhovedet, idet aktionærer som regel hverken høres, orienteres eller inddrages.
9. Ejere der har fået deres kapitalandele må sikres appeladgang til alle spørgsmål vedrørende rekonstruktion af det selskab, man har været medejer af. Der er set anbringender om manglende retlig interesse (afgørelse afventes fra Østre Landsret og Vestre Landsret afviste at tage stilling til omkostningsfastsættelse med henvisning til manglende retlig interesse, siden man nu ikke længere har aktier, heller).

Vurdering af aktiverne

Vores forslag er, at vurderingen først bør medtages blandt det materiale som skal ud til til forslagsmødet, jf. Konkursloven § 11 c, stk. 3, 3. og 4. pkt.

Baggrunden er, at ofte vil en rekonstruktion ende i en form for realisation af aktiverne eller aktiviteterne enten som en virksomhedsoverdragelse eller elevatormodel i "skallen" og en dertilhørende akkord.

Det er i den forbindelse ikke i kreditorernes interesse, at en potentiel investor/køber kan få indsigt i, hvad aktiverne vurderes til, uanset om vurderingen er sket af ledelsen, rekonstruktøren eller en regnskabskyndig tillidsmand. Uanset hvad, kan det ikke forventes, at en køber/investor vil byde mere end den værdi, som aktiverne er vurderet til.

Vores erfaring er, at reglen i praksis "omgås" ved, at det anføres i rekonstruktionsplanen, at den modregnede balance opgøres med udgangspunkt i bogførte værdier, da selskabet er i en realisations-, salgs- eller værdiansættelsesproces, hvorfor en vurdering af aktiverne ikke giver mening af årsager som anført ovenfor.

Dette kan give uhensigtsmæssige konsekvenser i forhold til den erklæring, som den regnskabskyndige tillidsmand skal afgive, hvilket ikke er hensigtsmæssigt.

I de situationer, hvor det på tidspunktet for planmødet er klart, at skyldneren alene søger en ren akkord afhændelse af aktiver eller aktiviteter, eller hvor der ikke indskydes nye penge i skyldner. I disse situationer kan vurdering af aktiverne fortsat ske inden planmødet, som de nuværende regler tilsiger.

Oversigt over usikrede krav jf. Konkursloven § 13 b, nr. 2 litra c

Det er vores erfaring, at det i praksis ikke er hensigtsmæssigt, at alle kreditorer sammen med rekonstruktionsforslaget ubetinget får fremsendt en fuldstændig opgørelse af samtlige øvrige kreditorer inkl. beløb og placering i konkursordenen. Dette skyldes blandt andet, at enten skyldner eller kreditor kan være børsnoteret, hvorfor offentliggørelse af den slags information kan være i strid med andre regler.

Der er desuden behov for afklaring af om samme oversigt over usikrede krav skal kunne afstemmes med den udarbejdede statusoversigt ift. beløb, opdeling i typer af krav mv.

Skal oversigten således tage udgangspunkt i anmeldte krav, bogførte krav eller en kombination heraf? Det kan være meget væsentlige forskelle mellem skyldners bogføring og kreditorernes anmeldelser eller manglende anmeldelse på tidspunktet for forslaget udsendelse, og der er behov for en afklaring, da det er indres, at der ikke sker fordringsprøvelse i rekonstruktion, men der er en særlig proces i forhold til bestridte krav.

MitID

MitID lukker efter nugældende processer ned ved rekonstruktionens indledning, hvilket er både besværligt og unødigt omkostningstungt at fortsætte virksomheden i en rekonstruktionsperiode.

Dette er et rent systemforhold, som vi anbefaler bør ændres.

Afsluttende bemærkninger

Danske Advokater og Danske Insolvensadvokater står gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Carsten Ceutz
Formand for fagudvalget for
insolvensret og Danske
Insolvensadvokater

Hakop Muradian
Juridisk Konsulent
Danske Advokater